

Plenum

Onsdag 26.10.2016 kl. 14.03—19.34

10. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av markanvändnings- och bygglagen

Regeringens proposition RP 220/2016 rd

Remissdebatt

Andre vice talman Arto Satonen: Ärende 10 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till miljöutskottet, som kommunikationsutskottet ska lämna utlåtande till.

Debatt

17.13 **Hanna Sarkkinen vas:** Arvoisa puhemies! Tämä lainmuutos käsittelee tärkeää asiaa, nimittäin rakennusten energiatehokkuutta. Täällä Suomen ilmastossa kotien ja muiden rakennusten lämmitys on merkittävä energiankuluttaja ja siten myös ilmastopäästöjen aiheuttaja.

Eduskunta on nyt viime viikkoina keskustellut ilmastonmuutoksesta Pariisin ilmastopöytäkirjan käsittelyn yhteydessä, ja olen todella iloinen siitä, miten yksimielisiä me olemme ilmastonmuutoksen pysäyttämisen tärkeydestä. Nyt tarvitaan kuitenkin sopimuksen toimeenpanoa eri sektoreilla.

Päästökaupan ulkopuolisella sektorilla liikenteeseen kohdistuu kovat päästövähennystavoitteet, koska rakennusten energiankulutuksen ja maatalouden päästövähennysmahdollisuudet nähdään vähäisinä. Mielestäni kuitenkin sekä rakennuksiin että maatalouteen voitaisiin kohdistaa enemmänkin odotuksia ja toimenpiteitä.

Lähes nollaenergiarakentamisessa, mitä nyt käsitellään, villakoiran ydin ei ole vain tässä nyt käsitellyssä olevassa hallituksen esityksessä, vaan myös ministeriössä valmistelulla olevassa asetuksessa. Niillä säädetään se, miten nollaenergia määritellään ja miten paljon päästövähennyksiä on odotettavissa. Valitettavasti näitä asetuksia ollaan jo nyt valmisteluvaiheessa höllennetty, ja toivoisin, että valiokunnassa ja hallituksessa vielä mietittäisiin kunnianhimoisempaa tasoa asetuksiin.

Samalla kun rakennetaan uusia energiatehokkaita taloja, mihin tämä lakiesitys tähtää, on pidettävä huolta myös siitä, että energiaviisaat talot rakennetaan terveellisellä ja toimivalla tavalla. Hutiloiden tehty energiatehokas rakentaminen voi johtaa sisäilmaongelmiin ja toimimattomaan talotekniikkaan. Ongelmia voidaan kuitenkin välttää rakennusvaiheessa panostamalla rakentamisen laatuun ja rakennusvalvontaan.

Uusien rakennusten lisäksi tärkeää on myös vanhojen talojen energiaremontit, mitä tämä lakiesitys ei käsittele, sillä vanhasta rakennuskannasta on saatavilla runsaasti energiatehokkuushyötyjä ja päästövähennyksiä. Vanhojen talojen energiaremontteja tulisikin vauhdittaa erilaisilla taloudellisilla kannusteilla ja vaatimuksilla.

Punkt i protokollet PR 107/2016 rd

Arvoisa puhemies! Ilmastonmuutos täytyy pysäyttää nyt. Se on meidän tehtävämme. Emme voi enää siirtää sitä seuraaville sukupolville. Myös asumisen päästövähennyspotentiaali pitää hyödyntää mahdollisimman hyvin ja täysimääräisesti.

17.16 Riitta Myller sd: Arvoisa puhemies! Tässä käsiteltävässä asiassahan on kysymys EU:n direktiivin kansallisesta toimeenpanosta. On samalla tavalla kuin edellisen puheenvuoron käyttäjä todettava, että hallituksen esityksestä energiatehokkuus ei parane Suomessa merkittävästi. Sen sijaan on huoli siitä, että se, millä tavalla tätä direktiiviä toteutetaan, saattaa merkitä sitä, että jopa asunnossa asujalta edellytetään sellaisten tekniikoiden ja sellaisen teknisen osaamisen hallintaa, joita normaali perhe ei kykene toteuttamaan. Tämä sama direktiivi toteutetaan esimerkiksi Ruotsissa huomattavasti kunnianhimoisemmin kuin Suomessa.

Olen myöskin sitä mieltä, että Suomessa tavoite täytyy asettaa riittävän korkealle tasolle. Sen vuoksi hieman ihmetyttää se, että näihin lain perusteluihin on otettu hallitusohjelman liitteestä täsmennys, jolla tarkoitetaan sitä, että energiatehokkuusvaatimusten osalta energiatehokkuusdirektiivin mukaisessa säätelyssä on hyödynnettävä kaikki direktiivin sallimat joustot ja poikkeamismahdollisuudet. Jää tietysti kysymään, mitäköhän tällä tarkoitetaan. Toivottavasti ei mennä siitä, missä aita on matalin, juuri nyt, kun olemme käsitelleet kolmessa eri istunnossa Pariisin ilmastositimusta. Tässä yhteydessä muun muassa tuotiin selkeästi esille, että asumisessa meillä on suuria mahdollisuuksia, energiatehokkuudessa Suomella on suuria mahdollisuuksia myös siihen, että saamme sitä kautta uusia työpaikkoja.

On myöskin puhuttu siitä, että energiatehokkuus ja sisäilmaongelmat kulkisivat ikään kuin yhtä jalkaa. VTT:n selvityksen mukaan näin ei kuitenkaan ole. Sekä energiatehokkuudessa että -tehottomissa voi olla kosteusvaurioita, jos rakennukset ovat huonosti tehtyjä. Eli myöskin tämä pitää tarkoin pitää mielessä. Tuosta tavoitetasosta, mihin täällä Suomen direktiivin soveltamisella nyt sitten pyritään, on yksi osoitus se, että vuonna 1993—1994 rakennettu matalaenergiatalo on parempi energiatehokkuudeltaan kuin mihin tässä hallituksen esityksessä pyritään. Olisi todella voinut kuvitella, että kunnianhimon taso olisi ollut hieman suurempi.

Siis kysymys on tietenkin siitä, miten talot eristetään, mutta myöskin siitä, minkälaista energiaa käytetään ja miten sitä energiaa käytetään. Hallituksen esitystä paremmin olisi kyettävä käyttämään hajautettua omavaraisenergiaa, niin että myöskin asunto-osakeyhtiöt ja kiinteistöosakeyhtiöt voisivat tehdä yhteistyötä tällaisen uusiutuvan hajautetun energian tuottamisessa ja käyttämisessä. Pitäisi todella kannustaa siihen, että myös asuinalueilla voitaisiin tuottaa ja käyttää energiaa. Tällöin päästäisiin myöskin sitten asuntotasolla plusenergiatasoon.

Kun puhutaan energiatehokkuudesta, niin on todella harmillista se, että tällä hetkellä meillä eduskunnan käsittelyssä on lakiehdotus, jossa esitetään poistettavaksi nykyiset energia-avustukset. Tässäkin hallituksen esityksessä lähdetään siitä, että peruskorjausten kautta myöskin tätä energiatehokkuutta parannetaan. Tavalliset asukkaat niin kerrostaloissa kuin omakotitaloissa tarvitsevat pienen porkkanan siihen, että he ottavat käyttöön näitä energiatehokkaita ratkaisuja, ja tämän pitäisi olla edelleen mahdollista. Toki on hyvä, että tällaisiin suurempiin hankkeisiin näitä energiatukia on saatavissa, ja toivottavasti se sitten innostaa siihen, että todella lähdetään miettimään sitä, miten ratkaistaan energiatehokkuus asumisessa, miten siihen liitetään uusiutuvat energiat mahdollisimman monipuolisesti.

Punkt i protokollet PR 107/2016 rd

Toinen varapuhemies Arto Satonen: No niin, seuraavan puheenvuoron käyttää ministeri Tiilikainen.

17.22 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen: Arvoisa puhemies! Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi velvoittaa säätämään määritelmän lähes nollaenergiarakennukselle sekä vahvistamaan rakennusten ja rakennuksen osien energiatehokkuutta koskevat vähimmäisvaatimukset. Tämän kyseisen direktiivin toimeenpanosta on kyse tässä hallituksen esityksessä 220, ja se sisältää kokonaista kaksi pykälää: Uusi 115 a § on tuo lähes nollaenergiarakennuksen määritelmä, ja niin tarkkaan suunnilleen kuin kääntää osataan on nyt otettu sanasta sanaan tuo direktiivin määritelmä, jotta ei syöllistyä ainakaan ylisääntelyyn ja tulee sitten varmasti toimeenpantua tarkalla tavalla tämä kyseinen lakikohta. 117 g §:ää muutetaan: siinä puolestaan katsotaan sitä, että mikä on uusi rakennus, ja uusi rakennus koostuu katetusta ja seinällisestä rakenteesta, jossa käytetään energiaa tilojen tarkoituksenmukaisten sisäilmasto-olosuhteiden ylläpitämiseksi, ja tämänkaltainen rakennus on suunniteltava ja rakennettava lähes nollaenergiarakennukseksi. Eli määritellään, mikä on nollaenergiarakennus, ja sen jälkeen, mitkä rakennukset ovat sellaisia, joihin tätä määritelmää tulee soveltaa.

Nyt annettava lakiesitys koskee ainoastaan uusia rakennuksia. Tämä on hyvä muistaa. Eli nyt ei olla katselemassa, mihin tyyliin pitää rakennuksia energiatehokkuuden nimissä remontoida, vaan nyt puhutaan sääntelystä, joka koskee uusia rakennuksia. Tässä samalla toteutetaan myös tuota hallitusohjelman tavoitetta norminpurusta, sillä tässä lakiesityksessä vähennetään asetuksenantovaltuuksia, niitä on karsittu, ja myös tuota lausunnolla olevien asetusluonnosten yksityiskohtaisuutta on purettu.

Uusi rakennus on siis kokonaan uusi rakennus tai sitten samalle tontille rakennettava laajennuksena luvittava itsenäinen rakennus. Jos sitten taas tontilla jo olevaa rakennusta laajennetaan esimerkiksi ullakkoa rakentamalla, niin se ei ole silloin uusi rakennus. Kyllä tämä taitaa aika selväjärkiseltä kuulostaa näin arvioituna.

Sitten tietysti aina kiinnostavat nämä erityistapaukset, että no, mitäs nyt sitten tämä lainsäädäntö ei koske, ja se on hyvä käydä läpi. Eli tässä on poikkeukset rakennusluokista, joihin sitten ei tarvitse soveltaa näitä nyt säädettäviä energiatehokkuutta koskevia vähimmäisvaatimuksia, ja nyt tämä poikkeuslista sisällytetään suoraan lakiin, jotta saadaan ymmärrettävää lainsäädäntöä. Poikkeuksia ovat: Alle 50 neliön rakennukset — 49,5-neliöistä rakennusta ei siis koske nyt esiteltävä laki. Loma-asuntoa, joka on käytössä alle neljä kuukautta vuodessa, eivät koske kyseiset säädökset. Paikallaan pysyttävä ja tilapäinen rakennus, jonka käyttöaika on enintään kaksi vuotta. Teollisuus- ja korjaamorakennuksia lainsäädäntö ei koske. Maatilarakennusta, muuhun kuin asuinkäyttöön tarkoitettua, jossa energiantarve on vähäinen tai jota käytetään alalla, jota koskevat alakohtaiset energiatehokkuussopimukset, ei lueta tämän lainsäädännön piiriin. Myöskään rakennuksia, joita käytetään hartauden harjoittamiseen tai uskonnolliseen toimintaan, eivät koske nyt säädettävät energiatehokkuusvaatimukset. Ja sitten suojelurakennus, joka suojellaan osana määrättyä ympäristöä tai sen erityisen arkkitehtonisten tai historiallisten ansioitten vuoksi, siltä osin kuin sen luonne sitten muuttuisi näitten energiatehokkuutta koskevien vähimmäisvaatimusten noudattamisen vuoksi. Tämänkaltaisia poisrajauksia tässä laissa myös tehdään.

Lain on tarkoitus tulla voimaan ensi vuoden alusta, ja sitä sovelletaan vuodesta 2018 alkaen, ja on tärkeää, että rakennusosalalle jää tuo vuoden sulattelu-aika, jotta tiedetään, mitä laki pitää sisällään ja miten sitä lähdetään sitten 2018 alusta toimeenpanemaan.

Punkt i protokollet PR 107/2016 rd

No, kun sanoin, että tässä on nyt ainoastaan kaksi pykälää, joita muutetaan, niin sitten yksityiskohtia tietenkin on tuolla asetuksissa. Ja nämä tekniset vaatimustasot lähes nollaenergiarakentamista koskien annetaan nimenomaan asetuksissa. Ja nyt paraikaa on lausunnoilla kolme asetusta, jotka liittyvät tähän lainsäädäntöön: Asetus energiamuotojen kertomista, se on valtioneuvoston asetus. Lisäksi ympäristöministeriön asetus uuden rakennuksen energiatehokkuudesta. Ja ympäristöministeriön asetus uuden rakennuksen sisäilmastosta ja ilmanvaihdosta. Lausuntoaikaa näille asetusluonnoksille on marraskuun 7. päivään asti.

Asetusluonnoksia voisi luonnehtia sen verran, että niitten myötä tulossa on aika maltillisena pidettäviä rakennusten energiatehokkuusvaatimusten parannuksia, eli ehkä tuo lähes nolla on pitkaisen ylimitoitettu nimi tälle, koska kyseessä on askel aiempaa energiatehokkaampaan suuntaan. On hyvä muistaa, että tämä on minimivaatimus, ja monin paikoin, niin kuin täällä jo tuli itse asiassa edustajien puheenvuoroissa esille, jo nyt rakennetaan tehokkaammin, ja hyvä niin — niin saa tehdä. Eli saa rakentaa huomattavasti energiatehokkaampiakin kuin tämä nyt asetettava minimi.

No, jonkun verran on keskustelua käyty sitten näistä kosteusvaurioista, ja itse asiassa nämä rakennusten sisäilma- ja kosteusvauriokestävyys ovat olleet aika tärkeällä osalla tässä valmisteleavassa keskustelussa ja siinä asiantuntijojen työssä, mikä tämän lakiesityksen antamista on edellyttänyt. Ja oikeastaan tuo energiatehokas rakentaminen ja siihen liittyvien vaatimusten huomioonotto kyllä mahdollistavat aikaisempaa paremman rakentamisen. Ja sitä on syytä tavoitella ottaen huomioon ne home- ja kosteusvauriot, joitten kanssa nyt siis painitaan. Tavoitteena on tietenkin, että jatkossa näitä vaurioita ei synny. Ja eivät kai aikaisempien rakennusten home- ja kosteusvauriot ainakaan tämän lainsäädännön vika ole, joka ei ole ollut vielä edes voimassa, vaan kyllä näissä kosteus- ja sisäilma-asioissa ennen kaikkea on myös siitä rakentamisen ammattiyhpeydestä kyse, siitä, että tehdään huolellisesti. Minkään valtakunnan säännöksillä ei voida estää virheitä, mutta ammattiyhpeydellä voidaan estää virheitä sitten käytännön rakennustyössä.

Vielä kun totean, että rakennukseen on mahdollista jatkossakin suunnitella painovoimainen ilmanvaihto, ja totean, että hirsirakentaminen on mahdollista myös jatkossa erilaisissa käyttökohteissa näiden asetusluonnosten osoittamalla tavalla, niin pientaloissa kuin julkisissa rakennuksissa, niin katson, että tässä on pääpiirteissään nyt tämä lakiesitys ja asetusten sisältö esitelty. — Kiitoksia.

17.30 Martti Mölsä ps: Arvoisa puhemies! Kuten ministeri jo totesi, käsittelyssä on maankäyttö- ja rakennuslain muutos niin, että lakiin lisätään lähes nollaenergiarakentamisen määritelmä. Vuosien varrella vaadittavaa energiatehokkuutta on vaiheittain tiukennettu. Viimeisimmät muutokset tiukensivat vaatimuksia noin 30 prosentilla vuonna 2010 ja edelleen vuonna 2012 noin 20 prosentilla aiemmasta määräystasosta. Nyt lähes nollaenergiarakennusten suunnitteluun ja rakentamiseen siirtymisen tavoitteena on parantaa rakennusten energiatehokkuutta ja lisätä uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käyttöä rakennuksissa.

Hallituksen esityksen tavoitteena on luoda edellytykset rakennusten energiatehokkuuden vaatimusten asettamiseksi kustannustehokkaalle tasolle. Hallituksen esityksen ehdotukset käsittävät lähes nollaenergiarakennuksen määritelmän, lainsäädännöllisen pohjan asetusten antamiseen sekä asetuksenantovaltuuksien tarkistamisen. Ehdotuksella ei

Punkt i protokollet PR 107/2016 rd

ole varsinaisia taloudellisia vaikutuksia, vaan taloudelliset vaikutukset riippuvat keskeisesti asetuksenantovaltuuksien nojalla annetuista asetuksista.

Ehdotetulla lainsäädännöllä on tunnistettu olevan välillisiä vaikutuksia rakennuksen käyttäjille. Koska ehdotettu lainsäädäntö ei muuta nykyistä energiatehokkuuden määrittämistä vaan ainoastaan tiukentaa vaatimustasoa jossain määrin eri rakennustyypeissä, ei ehdotetusta lainsäädännöstä aiheutuvien käyttäjävaikutusten arvioida olevan suuria nykytilaan nähden, etenkin kun ehdotettu vaatimustaso on mahdollista saavuttaa jo olemassa olevalla tekniikalla. Uusien, 2010-luvun rakennusten käytön erot verrattuna vanhempaan rakennuskantaan voivat sen sijaan olla hyvinkin merkittäviä.

Arvoisa puhemies! Lähes nollaenergiarakennuksella tarkoitetaan rakennusta, jolla on erittäin korkea energiatehokkuus sellaisena kuin se on määriteltynä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010 liitteen I mukaisesti. Tarvittava lähes olematon tai erittäin vähäinen energian määrä on laajalti katettava uusiutuvista lähteistä peräisin olevalla energialla mukaan lukien paikan päällä tai rakennuksen lähellä tuotettu uusiutuvista lähteistä peräisin oleva energia. Rakennusten lämmöneristysvaatimukset eli U-arvot eivät tällä muutoksella kiristy vuoden 2008 arvoista.

Maankäyttö- ja rakennuslain 117 c §:n mukaan, jossa puhutaan terveellisyydestä muun muassa, rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että rakennus käyttötarkoituksensa ja ympäristöstä aiheutuvien olosuhteittensa edellyttämällä tavalla suunnitellaan ja rakennetaan siten, että se on terveellinen ja turvallinen rakennuksen sisäilma, kosteus-, lämpö- ja valaistusolosuhteet sekä vesihuolto huomioon ottaen. Rakennuksesta ei saa aiheutua terveyden vaarantumista ja niin edelleen.

Siis vastuu on siirretty kokonaan rakennushankkeeseen ryhtyvälle ja vastaavasti rakennuksen energiatehokkuusmääritelmät on kehitetty pitkälti EU:n lainsäädännön johdosta. Mielestäni tällä ohjataan liiankin voimakkaasti Suomessa tapahtuvaa rakentamista, koska uudet rakentamiskäytännöt suomalaisiin olosuhteisiin vaatisivat pitkän ajan kokemuksia. Viime viikolla ympäristövaliokunnan avoimessa kuulemistilaisuudessa tuli selväksi, mistä home- ja kosteusongelmat pääasiassa johtuvat. Yli 95 prosenttia home- ja kosteusongelmista johtuu kunnossapidon laiminlyönneistä, käyttövirheistä, putkirikoista ja ihmisen asumisesta johtuvista seikoista. Monesti olen kuullut, että syy olisi huono rakentaminen. Olen hieman toista mieltä. Siinä vaiheessa, kun ongelmia huomataan, rakennus on jo lähes korjauskelvoton. Siksi kysymykseni kuuluukin: Onko yhteiskunnan tehtävä ottaa vastuu terveydelle vaarallisista rakennuksista ja ihmisten terveydestä? Ja onko lainsäädännössä vielä korjaamista tämänkin jälkeen? Luulen, että on.

17.36 Petri Honkonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Tosiaankin nyt käsittelemäämme hallituksen esitystä on jo etukäteen kritisoitu moniltakin kohdin. Huomautan näin aluksi, että nythän meidän Suomessa on säädettävä tämä rakennusten energiatehokkuutta edistävä laki johtuen tästä EU-direktiivistä, joka meidät tähän velvoittaa, ja mielestäni tässä on kyllä onnistuttu varsin kohtuudella täytäntöönpanemaan nämä vaatimukset Suomen osalta.

Nythän, arvoisa puhemies, tämä kritiikki, mitä on esitetty, on kohdistunut siihen, mitä tämä aiheuttaa meidän rakentamiselle ja minkälaisia ongelmia tämä aiheuttaa mahdollisesti nyt uusissa rakennettavissa rakennuksissa myöhemmin. Niin kuin tässä jo edellisessä puheenvuorossa kuultiin ja ympäristövaliokunnan ja sosiaali- ja terveysvaliokunnan erinomaisessa homeongelmia käsitelleessä seminaarissa viime viikolla kuultiin, niin monet ra-

Punkt i protokollet PR 107/2016 rd

kennusten ongelmat johtuvat huonosta asumisesta ja rakennuksen huonosta ja väärästä käytöstä. Tällaisiin asioihin puuttamalla voitaisiin ehkäistä näitä ongelmia, enkä usko, että nimenomaan tämä nollaenergiarakentaminen nyt johtaa varsinaisesti sisäilmaongelmiin tai muihin. Voidaan rakentaa hyvin tai huonosti, rakennettiin sitten tiiviitä, energiatehokkaita taloja tai rakennettiin sitten harvempiakin taloja, ei ole siitä kyse, vaan rakentamisen laatu on pääasia kaikessa.

Arvoisa puhemies! Itse pidän myös erittäin tärkeänä sitä, että hallitus on tässä ottanut huomioon hirsirakentamisen ja sen, että myös massiivihirsirakentaminen jatkossakin olisi mahdollista tämän huojennuksen kautta.

17.38 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Kuten ainakin edustajat Sarkkinen ja Myller jo totesivat, tämä asiahan liittyy ilmastonmuutoksen hillintään. Eilen eduskunta hyväksyi Pariisin sopimuksen ratifioinnin, ja ympäristövaliokunnan mietinnössä siitä asiasta viitattiin muun muassa Kansainvälisen energiajärjestön arvioon siitä, että ilmastonmuutosta aiheuttavien päästöjen vähennyksistä noin yhden kolmasosan pitäisi syntyä energiatehokkuuden parantamisesta. Energiatehokkuus on lukuisten näkemieni arvioiden mukaan asia numero yksi ilmastonmuutoksen hillinnässä, ja rakennukset ovat siinä hyvin iso kokonaisuus. Eli sinänsä ne tavoitteet, joita tällä tavoitellaan, ovat erittäin tärkeitä ja kannatettavia.

Yksi asia, josta tässä keskustelussa ei ole vielä paljon puhuttu ja jonka haluaisin nostaa esille, on uusiutuvan energian pientuotanto. Meillä Suomessahan on totuttu energia-asioissa ajattelemaan, että vain isot ovat jotain todellista, vain iso energiantuotanto on merkittävä. Monessa muussa maassa on jo kauan sitten lähdetty kannustamaan myöskin pienimuotoisempaan uusiutuvan energian tuotantoon, ja tämä on sitten osaltaan johtanut esimerkiksi siihen, että reilussa 30 vuodessa aurinkopaneelien hinnat ovat halventuneet alle sadasosaan siitä, mitä ne olivat joskus reilu 30 vuotta sitten. Suomessakin jo nyt tilanne on se, että tavallinen ihminen ja perhe saa oman katon aurinkopaneeleista sähköä halvemmalla kuin verkosta, ja on myöskin laskettu, että Suomessa aurinkopaneelisiin investoiminen tarjoaa sijoitukselle paremman koron kuin saman rahan makuuttaminen pankkitilillä.

Tämä hallituksen esitys sisältää myöskin kannusteen, ja se on minusta hyvä asia tällaiseen, niin kuin tässä hallituksen esityksessä sanotaan, ilmaisenergian omavaraistuotantoon. Toivoisin kuitenkin hallitukselta johdonmukaisuutta tässä asiassa. Nythän aurinkopaneelin kun asentaa katolle, niin se on aivan sitten sen varassa, miltä yhtiöltä ostaa sähköä, saako siitä verkkoon toimittamastaan sähköstä, joka menee yli oman tarpeen, mitään asiallista hintaa vai ei. Toivoisin, että tässä asiassa meillä olisi valtakunnallista ohjausta, mutta sinänsä pidän myönteisenä asiana, että näiden rakennusten energiatehokkuusvaatimusten kautta meilläkin nyt syntyy tällainen selkeä kannuste myöskin pienimuotoiseen aurinkoenergian tuotantoon meidän rakennuskannassa ja että pääsemme maailmassa meillä olevassa energiaremontissa myöskin tämän asian kyytiin vitkuteltuamme moniin muihin maihin verrattuna varsin pitkään.

Jotkut kollegat ovat viitanneet myöskin näihin teknisiin ongelmiin, joita järjestelmien monimutkaistuminen muun muassa energiatehokkuusvaatimusten ansiosta aiheuttaa. Tämä on myöskin ihan todellinen ongelma. Valiokunnan viime viikolla yhdessä sosiaali- ja terveysvaliokunnan kanssa järjestämän sairaita taloja ja sairaita ihmisiä käsitelleen julkisen kuulemisen johdosta ja monien muiden aineistojen pohjalta tästä asiasta olen itse alkanut epäillä myös sitä, että meillä on rakentamisen vastuuta koskevassa lainsäädännössä puutteita. Tänään ympäristövaliokunta vieraili Raklissa, jossa myös tuotiin esille se, että

Punkt i protokollet PR 107/2016 rd

nykyinen lainsäädäntö, joka asettaa vastuun, aivan niin kuin edustaja Mölsä totesi, siihen rakennushankkeeseen ryhtyvälle, antaa tavallaan sitten vapautuksen sille taholle, joka varsinaisesti rakennusvirheen tekee. Tällaisten asioiden selvittäminen ja vastuun selvittäminen meidän lainsäädännössä olisi tärkeää erityisesti, kun mitä todennäköisimmin järjestelmät monimutkaistuvat. Meidän ei sinänsä mielestäni pitä pelätä erilaisten älyjärjestelmien ja automaation tuloa rakennuksiin. Myöskin siinä viime viikon asiantuntijakuulemisessa kävi esille sekin, että erilaisten älykkäiden anturien ja muiden avulla voidaan esimerkiksi tarkkailla sitä, muodostuuko rakenteisiin kosteutta sellaisiin paikkoihin, joihin sitä ei pitäisi muodostua, ja tällä tavoin sitten tarttua ongelmiin jo ennen kuin rakennus on pilalla ja ihmiset ovat sairastuneina.

Lopuksi, arvoisa puhemies, haluaisin vielä korostaa sitä, että Suomessa olisi syytä ottaa selkeästi se asenne, että ne asiat, joita meidän pitää ilmastomuutoksen hillitsemiseksi tehdä, mukaan lukien rakennusten energiatehokkuuden parantaminen, ovat myönteisiä mahdollisuuksia. Ne eivät ole ensisijaisesti joku ylimääräinen riesa, vaiva ja ongelma, mitä esimerkiksi EU meille sälyttää, vaan ne tarjoavat suomalaisen osaamisen kehittämiseksi mahdollisuuksia. Kun me asumme täällä pohjoisessa, niin meillä on tietysti rakennuksille ylipäättänsä ankarammat vaatimukset kuin monessa muussa maailman maassa, ja se on tavallaan sellainen luontainen edellytys sille, että meillä on tavallaan myöskin pikku pakko kehittää sellaista osaamista, joka monissa asioissa menee sitten pitemmälle kuin muualla maailmassa. Meidän pitäisi ottaa myöskin tällaisen osaamisen ja siihen liittyvän uuden työllistämisen ja vientipotentiaalın kehittämisen näkökulma tähän työhön.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Mennään nyt listan mukaan, kun täällä on vain muutama puheenvuoro. Eli P-painikkeella voi varata puheenvuoron.

17.45 Mirja Vehkaperä kesk: Arvoisa puhemies! Suomessa rakentamisen buumi näyttää asuntopuolella jatkuvan, kasvua on luvassa 1—3 prosenttia ensi vuodellekin. Pidän tärkeänä, että energiatehokkaan rakentamisen ja asumisen edistäminen jatkuu edelleen. Direktiivi antaa siihen nyt sysäyksen, mutta kyllä sitä pitää kansallisella lainsäädännölläkin tehdä. Mutta me emme saa tietystikään vaikeuttaa emmekä hankaloittaa emmekä viedä väärään suuntaan rakentamista ylipäättänsä.

Viittaan itsekin siihen, että kansainväliset ilmasto- ja päästösopimukset velvoittavat meitä vähentämään kasvihuonekaasuja liikenteestä ja asumisesta ja nämä on otettava aivan todesta. Uusi tekniikka mahdollistaa energiatehokkuutta rakentamisessa mutta myöskin itse asumisessa ja huollossa. Tekniset valmiudet, kuten edustaja Hassi sanoi, voivat olla myöskin vientituote, innovaation lähde Suomessa, mitä me osaamme ja voimme viedä ulkomaille.

Pidän tärkeänä, että tässä energiatehokkuusasiassa kiinnitetään huomiota lämmitystapoihin. Juuri tämä pienimuotoisten uusiutuvien energiamuotojen edistäminen kuuluu isona osana tähän kokonaisenergiatehokkuuspakettiin. Asumisen lämmitystavat, asumisen huoltorakentaminen, erilaisten luonnonvarojen ja materiaalien käyttö ovat kokonaispaketin tälle energiatehokkuudelle.

Pidän myös tärkeänä sitä, että asuntojen rakentamisen, nyt tässä tapauksessa uusien, suunnitteluun, valvontaan ja (Puhemies koputtaa) neuvontaan käytetään tarvittava määrä aikaa ja resursseja.

Punkt i protokollet PR 107/2016 rd

17.47 **Ari Torniainen kesk:** Arvoisa puhemies! Velvoite siirtyä uusien rakennusten rakentamisessa lähes nollaenergiarakennuksiin perustuu EU:sta tulevaan direktiiviin. Hallituksen esitys aiheuttaa vain vähäisiä muutoksia maankäyttö- ja rakennuslakiin, kuten huomaamme, vain oikeastaan kahteen pykälään. Sitä enemmän vaatimus aiheuttaa tarpeen uusia Suomen rakentamismääräyskokoelmaan kootut, asetuksina annetut rakentamismääräykset. Hallituksen esityksellä ei ole kovin suuria taloudellisia vaikutuksia, mutta lopulliset vaikutukset vasta riippuvat hyvinkin paljon niistä tulevista asetuksista, mitä ne sitten ovat. Hallituksen esityksellä ei myöskään ole suuria ympäristövaikutuksia, siis tällä hallituksen esityksellä, mutta nekin riippuvat aivan olennaisesti sitten niistä tulevista asetuksista, kun ne annetaan.

Kun ministeriöissä sitten asetuksia tehdään, niin mielestäni on tärkeää, että niistä tulee selkeät ja helposti tulkittavat. Mielestäni uusien rakennusten rakentamismahdollisuuksien tulee olla materiaali- ja teknologianeutraaleja. Tärkeää on myös materiaalitehokkuus ja se, ettei rakennuksista tehdä liian monimutkaisia, siis myös tulevaisuudessa hirsirakentamisen, puurakentamisen on oltava mahdollista ja myös painovoimaisen ilmanvaihdon rakennuksissa.

Itse näen, että tulevaisuuden haasteena on, että rakennusten talotekniikka lisääntyy ja muodostuu myöskin monimutkaiseksi, osaavatko asukkaat ja siellä olevat ihmiset käyttää sitten talotekniikkaa oikein tulevaisuudessa. Tämänkin uudistuksen seurauksena tarvitaan aivan varmasti runsaasti lisääntyvää koulutusta ja osaamista niin suunnittelijoille, rakentajille kuin etenkin tietysti myös rakennusten käyttäjille. (Puhemies koputtaa) Se on tärkeää tulevaisuudessa.

17.50 **Anders Adlercreutz r:** Värderade talman! Kun ensimmäinen versio tästä lakipaketista oli kierroksella viime keväänä, niin minä ja moni muu olimme aika huolestuneita. Tässä alkusyksystä luettiin lehdistä, miten ministeri Sipilä iloitsi Pudasjärven hirsikoulusta ja puhui siitä tulevaisuuden mallina. Itse pohdin siinä, ymmärtääkö hän, että tämä nollaenergiapaketti todennäköisesti tekee vastaavien koulujen tulevaisuusnäkömät vähintäänkin huonoiksi, niistä saattaa tulla jopa mahdottomia.

No, tämä ehdotus kuitenkin osittain poistaa nämä pelot. Tämä on selvästi alkuperäistä parempi. Tämä saattaa jopa olla ihan kelpo. Mitä tässä on tapahtunut sitten sen ensimmäisen kierroksen?

Tässä E-lukutiukennukset ovat aika maltilliset, ja ne erittäin suuret koulu- ja päiväkotirakennusten tiukennuksetkin, jotka silloin vielä olivat mukana, on nyt pitkälti peruttu. Ja se on hyvä asia, koska luulen, että ne olisivat tehneet massiivipuisten koulujen rakentamisen käytännössä mahdottomaksi, myöskin johtaneet huomattavasti lisääntyneisiin homeongelmiin.

Puuarvoja ei tässä ole lähdetty muuttamaan. Se on hyvä asia, koska vaikka laatu on tärkeä asia, niin kuin tässä monessa puheenvuorossa on otettu esille, niin Frame-tutkimuksen ja Tampereen yliopiston rakennusfysiikan laitoksen tutkimusten mukaan lisääntynyt eristepaksuus lisää riskiä. Tämä on kohtalaisen kiistan asia. No, nyt paksuuksia ei tarvitse kohtuuttomasti lisätä, toivotaan näin.

Toinen hyvä asia on se, että painovoimainen ilmanvaihto lausutaan ihan selkeästi mahdolliseksi. Tämä paperi mahdollistaa sen, mutta sitten pitää muistaa, että tätä asiaa ohjaavat myöskin muut asetukset. Rakennusmääräyskokoelma D2 tällä hetkellä vaatii ilmanvaihdolta sellaisia asioita, jotka käytännössä tekevät sen mahdottomaksi. Eli tämä asia pi-

Punkt i protokollet PR 107/2016 rd

tää nyt vain viedä muissakin asetuksissa läpi ja tehdä se selväksi myöskin rakennusvalvontaviranomaisille, luoda selvät menetelmät, selvät mittaustavat, jotta tämä saataisiin viettyä maaliin asti.

Hirsirakentamiselle on erityishelpotuksia, tämä on hyvä asia. Johdonmukaisuuden nimissä tämä olisi hyvä viedä myöskin muihin massiivirakenteisiin, koska ne ovat pitkäikäisiä ja empiirisen, ei-teoreettisen, tiedon pohjalta myöskin tehokkaita. Helsingin Energian tilastojen mukaan esimerkiksi viime vuosisadan alussa rakennettu kerrostalo on yhtä energiatehokas, siis kuluttaa yhtä paljon lämmitysenergiaa kuin tämän vuosisadan alussa rakennettu. Ja nehan ovat käytännössä tällaisia punatiilimassiivirakenteisia seinä.

Tämä direktiivihän sallii joustoja. Niitä ei tässä kuitenkaan ihan täysimittaisesti ole valitettavasti otettu mukaan. Direktiivi vapauttaa rakennukset, joiden lämmitettävä osa on alle 50 neliometriä näistä määräyksistä. Tässä paketissa puhutaan kuitenkin kerrosalasta näiden osalta. Se tekee käytännössä sellaisen rakennustyyppin mahdolliseksi, jota aika usein käytetään ekologisessa rakentamisessa, eli on pieni lämmitettävä sydän ja sen ympärillä puolilämmin tila, jota sitten käytetään sääolosuhteiden ja vuosiakojen mukaan tai sitten jätetään käyttämättä. Eli tämä olisi hyvä nyt muuttaa, kun tätä viedään eteenpäin.

Asetusten tasolla tässä säädetään energiakertoimista. Siinä on heikennetty puun suhteellista asemaa, pudotettu kaukolämmön ja sähkön kertoimia mutta ei kuitenkaan vaikutettu niitten keskinäiseen suhteeseen. Kertoimien käyttö on aika raskas ohjaustapa, ja ne määrittävät hyvin vahvasti tapaa, jolla me rakennamme pitkäksi ajaksi, ja siksi niitten kanssa tulisi olla varovainen, koska tapa, jolla me tuotamme energiaa, muuttuu, 10 vuoden kuluttua tuotetaan sähköä ihan eri tavalla kuin tänään.

Näitten asetusten mukaan, näitten lukujen mukaan hiilellä tuotetulla kaukolämmöllä lämmitettävä talo saa olla 150 prosenttia energiatehottomampi kuin tuulisähköllä lämmitettävä sähkölämmitteinen talo, ja se ei voi olla meidän tavoitteidemme mukaista. Tai kannattaako tilanteessa, jossa olemme menossa kapasiteettimarkkinaa, suosia maalämpöpumppuja, jolloin hetkellinen sähkönkulutus saattaa olla oleellisesti isompi kuin sähköllä lämmitettävän talon. Näitä asioita on ehkä hyvä pohtia.

Kaiken kaikkiaan pitäisi pohtia tapaa, jolla me näitä asioita mittaamme. Kuviotutkimus osoittaa, että energiavaatimusten kiristystoimenpide ei ole johtanut oletettuihin tuloksiin. 50-luvulla rakennetun päiväkotirakennuksen kokonaisenergiankulutus on aika pitkälti sama kuin 2000-luvulla rakennetun. Ja tämä osoittaa selvästi sen, että tämä malli, jota me käytämme, ei ole tarkoituksenmukainen. Meidän tulisi osata arvioida ei primäärienergian kulutusta vaan kokonaishiilijalanjälkeä, jolloin se lähtökohta on se, että pohditaan, mistä rakennetaan, miten tavara kuljetetaan työmaalle, missä se kuljetetaan, mitä rakentaminen vaatii, miten pitkäaikainen rakenne on ja mikä sen kierrätettävyyden on. Toki tämä on tärkeätä myöskin globaalissa mielessä. Tiedetään, että betoni- ja sementtiteollisuus tuottaa 5—10 prosenttia meidän kasvihuonepäästöistä maailmanlaajuisesti.

Kaiken kaikkiaan pitää kiittää siitä, että tästä saatu palaute on varsin hyvin otettu huomioon, ja tuntuu, että pienillä muutoksilla tämä sallii aika monipuolisen ja toivottavasti jopa terveen rakentamisen. Mutta ehkä tässä vielä valiokuntatyöskentelyssä pientä inputia ja muutosehdotusta tulee. — Kiitoksia.

17.56 Hanna Kosonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Tämä hallituksen esitys on hyvin laaja-alaisesti valmisteltu, ja kuten edustaja Adlercreutz tuossa tuumasi, tätähän on muutettu matkan varrella hyvään suuntaan. Olen tästä asiasta täysin samaa mieltä.

Punkt i protokollet PR 107/2016 rd

Jos poimin tästä erinomaisia asioita muun muassa, niin esimerkiksi tämä oman energiantuotannon huomioon ottaminen on tärkeä asia. Siitä edustaja Hassikin tuossa jo mainitsi, ja hän myös mainitsi tästä uusiutuvan energian pientuotannosta, että sitä ei vielä Suomessa sallita, ja tähän on työ- ja elinkeinoministeriön sähkömarkkina-asiassa, joka rajoittaa aurinkosähkön eri jakelutapojen käyttöä merkittävästi. Toivonkin omalta osaltani, että tätä myös katsottaisiin sitten muissa kokonaisuuksissa uudelleen.

Sitten tästä elinkaariajattelusta: Tässä otetaan huomioon rakennuksen elinkaaren aikaisen energiankulutuksen vaikutus luonnonvarojen käyttöön ja näillä kertoimilla ohjataan kohti energiatehokasta rakentamista ja kestävästä luonnonvarojen käyttöä. Mutta edustaja Adlercreutz tuossa hyvin kannusti laajempaan elinkaariajatteluun, ja toki se olisi suotavaa, mutta varmasti melko mutkikasta. Näin olettaisin.

Jälleen näitä hyviä piirteitä: Tämä hirs- ja massiivipuukurakentamisen ja painovoimaisen ilmanvaihdon hyväksyminen on erinomainen asia ja yleensä puurakentaminen ja se, että sitä voidaan edelleen edistää hallitusohjelman mukaisesti. Puurakentaminen on kuitenkin terveellistä, kaunista, ympäristöä ja ilmastoa huomioon ottavaa ja vieläpä kotimaisesta, (Puhemies koputtaa) pitkään kasvaneesta puusta kun rakennetaan, mikä sen parempaa työllisyydellekään on?

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Puheenvuoroja voi varata P-painiketta painaen.

17.58 Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Pidän hiukan harhaanjohtavana sitä, jos asukkaita syyllistetään siitä, että he eivät osaa asua oikein. Vanhanajan rintamamiestalon sietävät monia karkeitakin rakennusvirheitä, kun rakenteet ovat tuulettuvia ja vahinkoja korjaavia. Jos kustaus- ja terveystahingot syntyvät siitä, että asukkaat eivät osaa huoltaa ja korjata monimutkaisia asumiskoneita, niin ei kai lainsäädännöllä ja normeilla pidä pakottaa ihmisiä vaurioituviin rakenteisiin?

Ministeri totesi, että painovoimaisen ilmanvaihdon käyttämistä uudisrakennuksiin ei esitetä, mutta tämä ei riitä. Ministeri lienee tietoinen, että useilla paikkakunnilla viranomaisien asiantuntemus ei riitä ymmärtämään tai edes hyväksymään painovoimaisen, luonnollisen ilmanvaihdon suunnitelmia. Monille uudisrakentajille jopa suorastaan väitetään, että normit edellyttävät koneellista ilmanvaihtoa ja muovisia höyrinsulkuja. Tämä on yleinen luulo, että pullotalot ovat pakollisia. Tästä syystä Suomen Kulttuurirahasto on tehnyt merkittävän kulttuuriteon ja terveystalon suunnitteluttamalla perinteisiä, terveellisiä K3-taloja, joiden suunnitelmat voi jokainen rakentaja ladata ilmaiseksi netistä.

Jos tilanne on nyt tämä, niin lienee odotettavissa, että uuden lainsäädännön myötä luulo pakollisista pullotaloista yleisty. Tämä käsitys lienee pontevasti oikaistava valiokunnan mietinnössä. Mihin toimenpiteisiin ministeri aikoo ryhtyä, että painovoimaisen ilmanvaihdon ja tuulettuvien rakenteiden mahdollisuudet uudisrakentajille tehdään tietyiksi ja aidoksi vaihtoehdoksi? Ja onko tarvetta asetusmuutoksiin, joihin edustaja Adlercreutz tuossa äsken viittasi?

18.00 Martti Mölsä ps: Arvoisa puhemies! Kun edustaja Hassikin otti vielä tämän rakennushankkeeseen ryhtyvän vastuun esille: Muistamme, kun 1959 tuli rakennuslaki ja -asetus voimaan, se muutettiin 90-luvun alussa maankäyttö- ja rakennuslaiksi, niin siinä laissa, vanhassa laissa, vastuu oli valvontaviranomaisilla, suunnittelevalla ja vastaavalla työnjohtajalla, ja jopa rakennuslautakunta saattoi joutua vastuuseen jossakin tapauksessa, semmoi-

Punkt i protokollet PR 107/2016 rd

siakin tapauksia on ollut. Mutta sitten kun 90-luvun alussa tuli tämä maankäyttö- ja rakennuslaki voimaan ja kaikki vastuu siirtyi rakennushankkeeseen ryhtyvälle, niin muistelen, että siellä vihreän ministerin allekirjoituksiakin löytyi asetuksista siltä osin, kun sitä vastuuta siirrettiin rakennushankkeeseen ryhtyvälle.

Tänä päivänä grynderi saa rakentaa rivitalon lähes valmiiksi edelleen ilman minkäänlaista valvontaa. Vasta siinä vaiheessa, kun yli puolet asunnoista on myyty — asuntokauppalain mukaan — ostajat voivat asettaa oman valvojansa. Eli kyllä tässä valvonta-asiassa vielä on paljon korjaamista. Siksi kysynkin ministeri Tiilikaiselta: onko tämä asia mitenkään vireillä, että voitaisiin tätä valvontaa tehostaa? Kuntien julkishallintorakennuksissakin se on kunnasta kiinni, minkälaisen valvojan asettaa — rahalla saa hyvän valvojan, mutta jos tingitään, niin voi olla huono valvoja.

18.01 Riitta Myller sd: Arvoisa puhemies! Täällä on tullut varsin selväksi se, että tämä laki itsessään ei paljonkaan kerro, vaan sitten se liha näitten luitten päälle tulee sieltä asetuksista. Edes sitä tämä laki ei pysty kertomaan, paraneeko ympäristönsuojelu vai eikö se parane. Toki se on sikäli ymmärrettävää, että kaikki sisältö tulee sieltä asetuksen kautta.

Täällä ovat monet puhuneet hajautetun pientuotannon edistämisen puolesta ja pitäneet hyvänä sitä, että sitä edistetään tämän lainsäädännön kautta — se on siinä lainsäädännössä. Mutta kysyisin nyt teiltä, hyvä ministeri: Miten tätä asetusta tullaan sitten rakentamaan, ja voivatko esimerkiksi vierekkäiset talot tuottaa yhdessä tai asunto-osakeyhtiöt tuottaa yhdessä energiaa ja käyttää sitä? Nykyinen asetushan ei sitä mahdollista. Tämä olisi iso askel siihen suuntaan, että todella edistettäisiin pientuotantoa, uusiutuvista energianlähteistä tulevaa pientuotantoa.

18.03 Anders Adlercreutz r: Värderade talman! Edustaja Kosonen mainitsi tuossa myöskin saman, jonka minä tuossa äsken, eli tämän kokonaistarkastelun tärkeyden. Ja nyt pitää itse asiassa onnitella ympäristöministeriä, joka on tietojeni mukaan palkannut ministeriöön Matti Kuittisen, joka on nimenomaan tutkinut tätä hiilijalanjäljen mittaamista rakennuksissa, eli toivottavasti sitä työtä viedään nyt siellä määrätietoisesti eteenpäin.

Haluaisin jatkaa edustaja Harakan pohdintoja siis siitä, miten edistetään vikasietoisia rakennuksia. Meidän rakentamisen paradigmat tällä hetkellä oikeastaan lähtevät siitä, että hyvin paljon on kiinni siitä millin kymmenesosan kalvosta ja sen ehjänä pysymisestä: jos se puhkeaa, niin koko korttitalo romahtaa. Se kannattaa pitää mielessä, ja erityisesti näitten eristysten paksuntaminen tavallaan lisää niitä vikakertoimia.

Painovoimaisesta ilmanvaihdesta: tosiaankin se on tässä mahdollista, mutta se edellyttää myöskin, että se mahdollisuus tehdään selväksi ja annetaan niitä välineitä, joita tarvitaan, sekä suunnittelijoille että sitten rakennusvalvontaviranomaisille, joidenka asiantuntemus vaihtelee hyvinkin paljon kunnasta kuntaan, ja että olisi selkeät ohjeet, selkeät menetelytavat, selkeät vaatimukset niille ratkaisuille. — Kiitos.

18.04 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Edustaja Mölsä otti esille tämän rakennusvalvonnan roolin. Kyllä minunkin käsitykseni on se, että rakentamisen aikana tapahtuva rakennusvalvonta on Suomessa nykyään liian vähäistä. En usko, että muuten olisi mahdollista esimerkiksi se, että on ollut niin pitkään niin yleistä, että esimerkiksi lämmöneristeet rakennustyömailla jätetään sateelle alttiiksi. Siinä viime viikon julkisessa asiantuntijakuulemisessa, jonka ympäristövaliokunta sosiaali- ja terveysvaliokunnan kanssa yhdessä jär-

Punkt i protokollet PR 107/2016 rd

jesti, rakennusteollisuuden edustaja totesi, että tämän vuoden maaliskuussa, kun kyseltiin rakennusyhtiöiltä kosteushallinnan toimenpiteitä, uudisrakentamisessakin vain 48 prosenttia eli vähän alle puolet huolehti tästä sääsuojauksesta ja korjausrakentamisessa vain 15 prosenttia eli suunnilleen joka seitsemäs työmaa. Esimerkiksi tällaisiin asioihin tarvittaisiin kyllä aktiivisemmin toimivaa rakennusvalvontaa, ja mielestäni se olisi keskeinen asia kyllä myöskin säädösten kehittämisessä, vaikka säädösten purku byrokratian purkamisen nimissä onkin niin kovasti suosittua ja muodikasta nykyisin.

Mutta lisäksi edelleen korostaisin sitä, että kun tulee yhä monimutkaisempia järjestelmiä, niin on keskeistä, että niissä jollakulla on kokonaisvastuu. Esimerkiksi omassa talossani, jossa teimme tämmöisen maalämpöpumppu- ja aurinkolämpökeräinjärjestelmän, niin aluksi, kun nämä tulivat eri toimittajilta, ne eivät pelanneet yhteen: aurinkolämpökeräin toimi kyllä, mutta ei toimittanut lämpöä taloon, eikä se olisi käynyt ilmi, elleimme me olisi fysiikan tohtori (Puhemies koputtaa) ja tekniikan lisensiaatti, jotka olimme asiakkaina. Ei se saa olla asiakkaan asiantuntemuksen varassa.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Vielä edustajat Harakka ja Viitanen, ja sen jälkeen ministerillä puheenvuoro.

18.07 Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Jatkan edustaja Adlercreutzin puheenvuoroa ehkä vähän tällaisessa filosofisemmassa ulottuvuudessa. Tulevaisuudentutkimuksissa puhutaan paljon resilienssistä. Yksi suomennos voi olla juuri tuo edustaja Adlercreutzin käyttämä vikasietoisuus, joka tällaisissa vähemmän teknisissä systeemeissä tarkoittaa sitä, että vikoja pidetään luonnollisena ja normaalina asiana eikä ainoastaan poikkeuksena. Yhteiskunnassa resilienssiä pidetään varsinkin sen nykyisen haavoittuvuuden johdosta tavoiteltavana tilana, mutta se koskee myös kaikkia yksittäisiä yhteiskunnallisia rakenteita. Sitä täytyy siis edistää myöskin rakentamisessa, ja tässä on nyt valiokunnalla ja ministerillä erinomainen tilaisuus.

18.08 Pia Viitanen sd: Arvoisa herra puhemies! Tämä on tärkeä, todella iso kokonainen aihealue, ja tietenkin täälläkin on kiinnitetty huomiota sellaisiin asioihin, mitkä meitä puhuttavat tänä päivänä eduskunnassakin — homeongelmat, kosteusvaurio-ongelmat ja kaikki tämä — ja siinä suhteessa asiat, mitkä täällä on tänään keskustelussa nostettu esiin, eivät ole mitenkään merkityksettömiä. Uskon ja edellytän sitä, että kun tämä valtavan laaja kokonaisuus tulee nyt valiokunnan käsittelyyn, niin valiokunta eittämättä tulee tätä varmasti hyvin huolella punnitsemaan, etsimään mahdollisia pieniä korjaustarpeita tai isoja. En osaa sitä tarkkaan arvioida, koska mahdollista ei ole vielä ollut tähän kokonaisuuteen niin tarkkaan tutustua, mutta uskon, että valiokunta tulee tekemään tässä sinänsä huolellista työtä asian suhteen.

Mutta, puhemies, oikeastaan halusin tämän puheenvuoron tässä vaiheessa käyttää kysyäkseni ministeriltä erästä yksityiskohtaa, johon olemme aiemminkin tässä salissa tulleet keskustelussa. Aikanaan päätettiin, että myös energiatodistuksia, tätä järjestelmää, aletaan uudistaa, ja myöhemminhän sitten tämä hallitus kytki sitä kulkemaan käsi kädessä tämän työn kanssa, ja eduskuntahan edellytti viime kaudella sitä, että esimerkiksi vanhojen pientalojen osalta luovutaan tästä pakollisesta energiatodistuksesta kokonaan, puhutaan EU-suuntaan, siihen suuntaan, että meille tämä mahdollisuus tulisi, ja sen lisäksi sitouduttiin eduskunnankin velvoittamana ja myös hallituksen tahdosta siihen, että tätä energia-

Punkt i protokollet PR 107/2016 rd

todistusjärjestelmää kokonaisuutena uudistetaan ja kehitetään, ja tässähän sitten on ollut erilaista valmistelua. Haluaisin kysyä ministeriltä, miten tällä hetkellä tämä asia on nyt sitten esillä tässä yhteydessä. Olisi hyvä, jos omassa puheenvuorossanne voisitte (Puhemies koputtaa) tätä valottaa.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: No, vielä edustaja Myller tähän ennen ministeriä.

18.10 Riitta Myller sd: Arvoisa puhemies! Tämä keskustelu on ollut ihan hyvää. On saatu esille niitä asioita, mitkä ovat energiatehokkuuden kannalta rakentamisessa tärkeitä. Haluan korostaa vielä sitä, että tavoitteen pitää olla se, että myös rakentaminen ja asuminen osallistuvat ilmastotavoitteitten toteuttamiseen. Se, että meillä on nyt käsillä tässä lakiehdotus, jolla toteutetaan Euroopan unionin rakennusten energiatehokkuusdirektiiviä mutta joka sitten toteutuu vasta siellä hallituksen asetuksissa, asettaa tietysti monenlaisia kysymysmerkkejä esimerkiksi siitä, miten eduskunta voi olla sitten mukana tämän lainsäädännön sisällön rakentamisessa.

Täällä nyt on muun muassa tullut aika painokkaastikin esille tämä talotekniikka ja se, mitä edellytetään sitten tavalliselta kansalaiselta, että hän kykenee suoriutumaan siitä asumisesta talossa. Tämä on varmasti erittäin tärkeä asia ottaa huomioon monen muun lisäksi, kun näitä asetuksia tehdään. Useinhan, kun tulee ongelma ja kysymyksessä on EU-direktiivin soveltaminen, niin silloin sanotaan, että eihän me mutta kun se EU-direktiivi. Nyt olen ainakin saanut sellaisen tiedon, että nämä käytännön kysymykset, jotka liittyvät esimerkiksi siihen, miten nämä asetukset rakennetaan, minkälaisen toimenpiteiden varaan tämä energiatehokkuus sitten tehdään, eivät riipu tästä EU-direktiivistä vaan se on varsin hyvin Suomen hallituksen käsissä ja teidän, hyvä ministeri.

18.12 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen: Arvoisa puhemies! Kiitoksia edustajille hyvin rakentavasta ja asiantuntevasta otteesta tähän lainsäädäntöön. Todellakin tässä laissa toimeenpannaan käytännössä sen direktiivin vaatimukset minimitasolla, ja sitten asetukset rakennetaan erikseen. Useat teistä, edustajat Torniainen, Adlercreutz ja moni muu, puhuivat näistä asetuksista ja siellä olevasta pihvistä. Todella näin se on, ja kun eduskunta tähän säädäntötyöhön ryhtyy, niin pidän erittäin tärkeänä sitä, että valiokunnan käytettävissä ovat nuo asetusluonnokset sekä niistä saadut lausunnot. Sen takia asetusluonnokset on lähetetty jo nyt lausunnoille, jotta tiedetään, miten tätä lakia aiotaan toimeenpanna.

Muutamiiin kysymyksiin vastauksia.

Myller pohdiskeli, paraneeko ympäristönsuojelu, paraneeko ilmaston tila. Totta kai, se on tämä tavoite, että energiatehokkuus tämän lainsäädännön myötä paranee.

No, sitten tuosta valvonta-asiasta, mitä edustaja Mölsä tiedusteli. Rakennusvalvontaan liittyviin säädöksiin ei sinällään ole muutoksia tulossa, mutta siinä, miten rakennusvalvontaa toteutetaan, aika hyviä kokemuksia on siitä, että jos useampi kunta on yhdessä päättänyt järjestää rakennusvalvonnan, niin silloin pystytään erikoistumaan, pystytään ehkä sitä osaamista käyttämään paremmin. Tämä on toki mahdollista, maakuntauudistus voi mahdollistaa myös kuntien niin halutessa maakunnallisen rakennusvalvonnan.

Tästä tiedotuksesta. Mitään hurjan massiivisia tiedotuskampanjoita nyt tuskin on luvassa. Kun esimerkiksi edustaja Harakka pohti sitä, että jos on henkilöitä, joita kiinnostaa

Punkt i protokollet PR 107/2016 rd

painovoimainen ilmanvaihto tai tämänkaltaiset ratkaisut, niin uskon, että ne, jotka ovat siitä kiinnostuneita, todennäköisesti osaavat myös niin sanotusti penkoa sen, että se on mahdollista eivätkä heti törmää virheellisiin väitteisiin sitten muualta.

Energiamuotokertoimista, mihin Adlercreutz viittasi. Hyvin kärjistetyn esimerkin kerroitte siitä, että jos on kivihiehellä tuotettua kaukolämpöä ja uusiutuvalla tuotettua kiinteistökohtaista. Kyllä näin, mutta heti sinä päivänä, kun se kaukolämpö siirtyy uusiutuvaan, niin asia keikahtaa aivan toisinpäin. Eli kaukolämpöä suositaan sen energiatehokkuuden takia, uusiutuvaa suositaan vähäisten päästöjen takia, ja kun nämä kaksi pannaan yhteen, meillä on ihanteellinen ratkaisu.

Tässä myös vastaus edustaja Myllerin kysymykseen. Tuo kiinteistöjen yhteinen tuotanto on mahdollista, koska silloin, jos useampi talo tuottaa yhdessä energian, se on määritelmän mukaan kaukolämpöä. Eli kaukolämpöä ei ole vain nykyisten isojen kaukolämpöyhtiöitten tuottama lämpö, vaan myös tällaiset vaikkapa korttelin yhteisen bioenergiailaitoksen tuottama lämpö. Eli tämä yhteistuotanto tulee mahdolliseksi.

Edustaja Viitanen kysyi näistä energiatodistusasioista. Niissä toimeenpannaan aika tarkkaan sitä, mitä EU-direktiivit meiltä edellyttävät, ja niihin varmasti tullaan palaamaan vielä myöhemmin.

Toivon, että suunnilleen kaikkien teidän nostamiin huoliin pystyin vastaamaan. Olen tyytyväinen siitä palautteesta, että totesitte, että tässä tuon kuulemiskierroksen ja käydyn yhteiskunnallisen keskustelun myötä lakia on sorvattu parempaan muotoon. Se on toki aina hallituksen tavoite, että pystytään lainsäädännöllä vastaamaan käytännön ongelmiin ja huoliin.

18.16 Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Kiitos ministerille vastauksesta. Te tunnutte luottavan kovasti siihen, että ihmisten oma aktiivisuus, sinnikkyys ja ehkä jopa itsepäisyys johtavat oikeaan tulokseen. Mutta kautta Suomen tulee aivan toisenlaista viestiä, esimerkiksi arkkitehti Panu Kailan suosituille kirjoitus- ja neuvontapalstalle siitä, että aidosti viranomaiset kertovat ihmisille virheellistä tietoa siitä, onko normien mukaista rakentaa painovoimaista ilmanvaihtoa vai ei, jolloin se kysymykseni kuuluu näin: onko tarpeen ryhtyä toimiin, joissa kautta Suomen kaikissa kunnissa viranomaiset antaisivat oikeaa tietoa ja aitoja vaihtoehtoja myös niin sanotuille tavallisille ihmisille, jotka eivät jo ennakkoon ole lyöneet tietämyksensä perusteella jotain kantaansa lukkoon, vaan että he voivat aidosti pohtia erilaisia vaihtoehtoja ja päätyä todennäköisesti myöskin terveellisemmän vaihtoehdon kannalle ilman täysin kohtuutonta vaivannäköä?

18.17 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Minä nyt vielä vähän palaan tähän yksittäiseen kysymykseeni energiatodistuksista. Nimittäin kun aiemmin olemme täällä ministeriltä sitä kysyneet, niin on viitattu siihen, että uudistaminen kulkee käsi kädessä tämän nollaenergiarakentamisen kanssa. Siinähan on yhtymäkohtia energiatodistukseen monilta osin, ja tietenkin nyt kysymys kuuluu, että tämä on sillä tavalla aika iso asia ollut eduskunnalle — tästähän oli kansalaisaloite, mikä oli hyvin tärkeä, ja sieltä Omakotiliitto oli hyvin aktiivinen valmisteluasteella, tehtiin eteenpäin yhdessä Omakotiliiton kanssa — ja eduskunta edellytti itse asiassa hallitukselta, että Suomi sitoutuisi siihen, että pyrkisimme siihen, että vanhat omakotitalot voitaisiin vapauttaa tästä energiatodistuksesta, joka siis on pakollinen tällä hetkellä, ja samoin sitten eduskunta edellytti, että tätä energiatodistusrakennetta uudistetaan sillä tavalla, että se koetaan oikeudenmukaisemmaksi ja nykyistä selkeämmäksi.

Punkt i protokollet PR 107/2016 rd

Kun näin on edellytetty ja tästä on aika voimakkaita keskusteluja käyty kansalaisten parissa, kansalaisaloitteen muodossa, täällä eduskunnassa, ponsia otettu eduskunnan yksimielisillä päätöksillä, niin siksi tietenkin tämä yksittäinen asia on tässä yhteydessä ja muutenkin merkittävä, ja meidän tietenkin täytyy saada tietoa, miten se etenee. Muistan kyllä täällä päivitellemme vähän päinvastaista kehitystä, mikä oli silloin viime syksynä tiedossa, eli päinvastoin kuin tämän asian edistymisestä raportoitiin, tulikin säädös, jossa autotallitkin pistettiin energiatodistuksen piiriin, ja sitähan me täällä kovasti kummastelimme, että tämäkö nyt sitä normien purkua on, kun eikö, ministeri, niin ole kuitenkin, että kun hallitus puhuu ihan oikein monessa yhteydessä normien purusta, niin silloin tämä energiato-distus olisi hyvä esimerkki siitä? Mutta hallitus toimi toisinpäin ja pisti autotallitkin energiaveron piiriin.

Tämä kysymys on ollut niin näyttävästi täällä esillä, ja siksi sitä ministeriltä kysyin ja halusin siihen palata.

18.20 Ari Torniainen kesk: Arvoisa herra puhemies! Täällä on tänään useassa puheenvuorossa korostettu rakennusvalvonnan roolia myöskin siinä rakentamisen valvonnassa. Tosiasia kuitenkin on, että me kaikki tiedämme, että kuntien rakennusvalvonnan resurssit ovat rajalliset ja sieltä ei sitä kaikkea valvontaa voi vaatia. Myöskin ministeri viittasi tähän, että kuntien yhteistyötä tässä rakennusvalvonnassa on hyvä lisätä. Itse pitäisin hyvän rakentamisen ja hyvän lopputuloksen saamisen edellytyksenä nimenomaan rakentamisen valvonnan roolia — en niinkään rakennusvalvonnan roolia, vaan rakentamisen valvonnan roolia. Kyllä hyvä ja laadukas rakentaminen ja se lopputulos muodostuvat erittäin monesta osatekijästä. Se on kaikkien osapuolten yhteinen ponnistus ja yhteinen saavutus, että saavutetaan se hyvä rakennus, ja sitten se, että hyvässä rakennuksessa on hyvä asua, on taas myöskin se asukkaiden oikeus ja velvollisuus.

Ja siihen hyvään rakentamiseen liittyy tietysti omalta osaltaan hyvin paljon se kaavoitus, ja siihen tulisi mielestäni kiinnittää enemmän huomiota, nimenomaan kaavoitukseen ja siihen, miten kaavoitus mahdollistaa erilaiset rakennukset ja myöskin niiden rakennusten sijoittamisen sinne tontille, sitten hyvä suunnittelu, se hyvä rakentaminen ja myöskin rakennuttaminen, että rakennuttajat ovat ajan tasalla, ja sitten se rakentamisen valvonta. Mutta ennen kaikkea, tässä kun puhutaan nollaenergiarakennuksista, sanoisin, että siinä on myöskin tärkeää se materiaalitietous, mistä rakennus rakennetaan, mistä materiaalista, ja miten niitä materiaaleja sijoitetaan mihinkin rakennukseen. Se on tärkeää.

Mutta kyllä itse myöskin kiinnitän edelleen huomiota siihen, että talotekniikka kehittyy edelleen. Voin verrata sitä autoon. 1980-luvulla me kaikki osasimme vielä jollain tavalla korjata omaa autoamme, mutta nykyään ne autot ovat niin teknisiä, että ei niihin auta enää puuttua, ja toivottavasti (Puhemies koputtaa) 20 vuoden päästä myöskin rakennukset ovat sellaisia, että siellä pystytään asumaan huolettomasti.

18.22 Eero Heinäluoma sd: Arvoisa puhemies! Täytyy sanoa, että käytännön kokemuksen pohjalta Suomi on aika kaukana tästä hyvästä rakentamisesta. Tämä liittyy vaikkapa näihin kosteusongelmiin, joita syntyy hyvin äskettäin rakennettuihin tiloihin, myös julkisiin tiloihin ja ehkä jopa erityisesti julkisiin tiloihin. Hämmästyttävää, että näin on.

Tuija Braxin johtama eduskunnan tarkastusvaliokunta puuttui näihin kosteus- ja homeongelmiin perusteellisessa työssään viime vaalikaudella. Sen tuloksena oli useita toimenpide-esityksiä, joista aika monet on toteutettu, Kosteus- ja hometalkoot liittyy muun mu-

Punkt i protokollet PR 107/2016 rd

assa näihin. Nyt kun tätä on sitten katsottu jälkeenpäin, niin voi sanoa, että tiettyä parane-
mista on tapahtunut mutta ei todellakaan ollenkaan riittävässä määrin, ja tämä vaivaa ta-
vallisia kansalaisia, ja tämä on todella akuutti ongelma, joka koskettaa arvioiden mukaan
jopa 200 000:ta koululaista ja nuorta ja sitten sitä henkilöstöä, joka on oppilaitoksissa. Siis
todella massiivisen luokan ongelma, ja sen takia rohkenen toivoa, että täytyisi olla kyllä
asuntoministerin listassa korkealla sijalla, että tähän saataisiin korjaus. Se kyllä osoittaa,
että jotain uutta lääkitystä tarvitaan.

Sitten tämä sääntöjen vähentämisen tie: Sehän on ihan tarpeellista pohdiskelua, terveen
säätelyn, tarpeellisen, hyvän säätelyn periaate. Säätelyäkin tarvitaan, mutta sitten tulla-
an kyllä tähän energiatodistusasiaan, josta eduskunta viime vaalikaudella lausui ja otti
hyvin selkeät kannat siitä, miten tämä energiatodistus vanhoissa omakotitaloissa toimii.
Tässä on ollut oletusarvona, että Suomi käyttäisi hyväkseen komission turhan säätelyn
ohjelmaa ja ottaisi tämän listaan. Siksi kysyn ministeriltä: mitä tälle energiatodistusasialle
on tehty?

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Jaha, josko ministeri vielä pari mi-
nuuttia puhujapöytästä.

18.24 Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen: Arvoisa puhemies! Edus-
taja Harakka, se on kyllä aivan totta, että kyllä rakennusvalvontaviranomaisten täytyy an-
taa oikeaa tietoa kaikkialla maassa. Se on ilman muuta lähtökohta, että virheellistä tietoa ei
voi antaa.

Tuo edustaja Heinäluoman esille ottama kosteusongelma on todellakin vakava asia, ja
sitä pidettiin myös tässä hyvin polttopisteessä, kun tätä energiatehokkuuslainsäädäntöä
valmisteltiin, eli haluttiin varmistua, että tällä lainsäädännöllä ei pahenneta missään tap-
auksessa tilannetta. Itse asiassa meillä on jo nyt tuotavan vaatimustason mukaisia ma-
talaenergiarakennuksia, ja näissä kyseisissä rakennuksissa tämänkaltaisia vaurioita ei ole
selvityksissä todettu, eli nyt tämän lainsäädännön ei pitäisi vaikuttaa sillä tavalla, että ti-
lanne ainakaan heikkenee.

Mitä tulee sitten tähän energiatodistukseen, niin siitä tuo eduskunnan edellyttämä sel-
keyttäminen tullaan antamaan. Sitten siinä, mitä kaikkea tuo energiatodistus koskee, me
joudumme panemaan toimeen EU-lainsäädäntöä ja ulottamaan niitten rajojen puitteissa
tuon energiatodistuksen kuin meiltä sitä edellytetään.

Edustaja Viitanen lähetti ansiokkaita kirjeitä komissaarille, ja varmaan myös näitte ne
vastaukset, mitä sieltä tuli: ei siellä kyllä ymmärrystä paljon osoitettu. Mutta kun mainit-
sitte, että autotallit nyt erikseen energiatodistuksen piiriin, niin tässä itse asiassa mainitsin,
miltä rakennuksilta vaaditaan sitä energiatehokasta rakentamista, ja se koko on aika lailla
se tärkeä juttu, eli yli 50 neliön rakennuksista. Jos jollain on taipumus rakentaa autotalli,
joka vastaa normaalin suomalaisen kahden ihmisen kaksion pinta-alaa tai enemmän, niin
ehkä siinä voi sitten panna eristyksetkin kohdalleen.

18.26 Eero Heinäluoma sd: Kiitän ministeriä vastauksesta. Totean kuitenkin, että näiden
kosteusvaurioiden osalta toistaiseksi kyllä epäilen, että tässä pitäisi miettiä tätä rakentami-
sen vastuukysymystä uudelleen. Tähän eivät selvästikään rakentajat ole vielä herän-
neet, koska niin paljon tulee näitä uutisia, että sateella rakennetaan niin, että eristeet ovat
kosteudelle alttiita ja ne vain kiireen takia tungetaan sinne sisään. Tämä on hämmästytt-

Punkt i protokollet PR 107/2016 rd

ävää, mutta myös viime talven osalta tuli tätä tällaista käytännön viestiä ihmisiltä, jotka olivat katsomassa, miten heidän asuntojensa rakentaminen edistyy.

No, sitten tähän sääntelyn edistämiseen. Minäkin katsoin sitä komission vastausta tähän energiatodistusasiaan, ja siitä jäi kyllä mieleen se, että siinä oli selvä kanta, että kun tässä tehdään tämä välitarkastelu eli arvioidaan sitä, miten tämä direktiivi on toiminut, niin siinä yhteydessä tähän on mahdollisuus palata. Sitten toinen reitti on se, mitä itse tarjosin: tänne komission työlislalle, jossa pohditaan tätä turhan sääntelyn vähentämistä, pitäisi ottaa tämä asia. Ja koen sillä tavalla, että Suomen pitäisi puhua tästä aiheesta, koska se on selvä, että tämä omakotirakentaminen ja nämä energiatodistukset ovat meillä ihan eri asemassa kuin ne ovat Keski-Euroopassa, jossa valtaosin asutaan kerrostaloissa ja hyvin vähän omakotitaloissa, ja kun meillä lisäksi vielä asenne näihin sääntöihin on toinen. Meillä lähtökohta on se, että niitä noudatetaan, ja me tiedämme, että monessa muussa EU-maassa ei koira perään hauku, jos ei tämmöistä energiatodistusta ole tehty.

Sitten on käyty keskustelua sen hinnasta, ja pidän kyllä sitä hintaa, silloin kun puhutaan lähellä 500:aa euroa olevista lukemista, aika korkeana, kun meillä kaikin muutoinkin tätä rakentamista ja asumista verotetaan aika ankarasti. Niin että en näe oikein tällä energiato-distuksella omakotitalojen osalta, vanhojen talojen osalta sitä sujuvaa merkitystä, varsinkin kun se laskelma on luonteeltaan teoreettinen. Sitten on eri asia, että mitä tulee uusiin omakotitaloihin, joissa se voidaan tehdä piirustusvaiheessa.

18.29 Pia Viitanen sd: Arvoisa herra puhemies! Kyllähän sieltä sen kaltainen vastaus tuli juuri, että tämä ongelma on nyt huomattu ja tämä otetaan mukaan näille listoille, mitkä nyt sitten koskevat tätä niin sanottua REFIT-hanketta, ja myös se, mikä oli Suomella tiedossa, että joka tapauksessa tätä energiatehokkuusdirektiiviä arvioidaan, evaluoidaan, vuoden 2017 alkuun mennessä. Ja kyllä ainakin silloin olimme siinä asennossa, että tässä evaluointityössä ja mieluummin jo aikaisemmin tämän normien purkutalkoon myötä Suomi vahvasti viestittäisi sinne suuntaan terveisinään, että meillä on sellaiset olosuhteet, että kerta kaikkiaan näiden vanhojen omakotitalojen energiatodistus koetaan ihan aidosti enemmän kiusanteoksi ja aiheuttaa hämmennystä ilman, että sillä olisi todellisia myönteisiä vaikutuksia ilmaston paremmalle hyvinvoinnille, jos näin voi sanoa.

Historiahan tässä asiassa menee niin, että aikanaan, kun tätä direktiiviä säädettiin, Suomen kanta oli hyvin pitkään se, että nimenomaan sen ei tulisi koskea näitä pientaloja. Ja Suomi taisteli siellä. Ennen pitkää Suomi sitten tämän taistelun hävisi, mutta nyt, kun tämä REFIT-hake tuli, niin tietenkin oli aika perusteltua ajatella, että jos muutenkin EU:ssa ajatellaan, että pistetään turhia normeja roskakoppaan, niin miksemme käyttäisi tätä tilaisuutta hyväksi ja palaisi siihen asentoon, missä alun perinkin olimme asiantuntija-arvioiden mukaan, eli siihen, että vanhoille omakotitaloille tämä energiatodistus voisi hyvin olla vapaaehtoinen.

Minua huolestuttaa se, mitä on tapahtumassa nyt, jos me Suomena emme ole enää nostaneet tätä kysymystä esiin — siitäkin näkökulmasta, että tähän oli eduskunnan yksimielinen ponsi ja edellytys, että näin tulisi toimia. Nythän ovat juuri nämä ajat sitten käynnissä, kun direktiiviä evaluoidaan. Arvostan, jos ministeri voisi vähän kuvata sitä, minkälaisia terveisiä meiltä EU:lle on mennyt tätä työtä ajatellen, millaisia kantoja olemme kaiken kaikkiaan siihen ottaneet.

Ja toden totta, kyllä minua vähän hämmästyttää myös, (Puhemies koputtaa) että ministeri täällä puolustele sitä, että autotallitkin piti laittaa energiatodistuksen piiriin, kun me

Punkt i protokollet PR 107/2016 rd

lähdimme siitä, että kun joka tapauksessa uudistetaan, niin otettaisiin nyt tämä mukaan siihen kokonaisuuteen ja kerrottaisiin EU:lle, että meidän mielestämme tämä säännös on turha. (Puhemies koputtaa) Se tulisi normien purun nimissä purkaa.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Haluaako ministeri vielä? — Ei enempää, keskustelu näyttää olevan näin ollen päättynyt.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till miljöutskottet, som kommunikationsutskottet ska lämna utlåtande till.